

พฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท ไทยคุนสตีล จำกัด
เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ
The savings behavior of employees of Thai Koon Steel company to
pre-retirement planning.

ปกรณ์ ทนขำ
โครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Pakorn Thonkham
Master of Business Administration, Industrial management, Ramkhamhaeng University
Corresponding author

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท ไทยคุนสตีล จำกัด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ โดยมีวัตถุประสงค์ 1.) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท ไทยคุนสตีล จำกัด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ และ 2.) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อการออมของพนักงาน บริษัท ไทยคุนสตีล จำกัด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่, ค่าร้อยละ โดยค่าสถิติที่ใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐาน คือ Multiple Linear Regression รูปแบบสมการถดถอยมาตรฐาน $Y = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + \dots + b_kX_k$

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า

1.) พฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท ไทยคุนสตีล จำกัด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ ครอบคลุมทั้งเพศชายและหญิง ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 31 - 55 ปี มีสถานะสมรสแล้ว ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องดูแล 1 - 2 คน พนักงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ 15,000 ถึง 25,000 บาท และมีรายจ่าย/ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 10,000 ถึง 25,000 บาท โดยมีรายจ่าย/ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนในระดับใกล้เคียงกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แต่ยังมีเงินคงเหลือจากค่าใช้จ่ายที่สามารถนำไปออมได้ โดยพฤติกรรมการออมของพนักงาน ส่วนใหญ่มีความถี่ในการออมมากกว่า 6 ครั้งต่อปี หลังหักค่าใช้จ่ายและภาระหนี้สินมีเงินเหลือสำหรับการออมต่อครั้งโดยเฉลี่ยไม่เกิน 5,000 บาท

ส่วนใหญ่มีการเก็บออมมาเป็นระยะเวลาน้อยกว่า 3 ปี จำนวนทรัพย์สินจากการออมที่มีต่อคน พบว่ามีน้อยกว่า 100,000 บาท

2.) ผลการศึกษาวิจัยเพื่อทดสอบสมมติฐาน เกี่ยวกับความรู้ทางการเงิน ที่มีอิทธิพลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ พบว่า ความรู้ทางการเงิน ที่ประกอบด้วย บัณฑิตด้านอัตราผลตอบแทน บัณฑิตด้านเศรษฐกิจ และบัณฑิตด้านทัศนคติในการออม ซึ่งทั้ง 3 บัณฑิตมีผลวิเคราะห์ทางสถิติด้วยวิธี Multiple Regression ที่กำหนดนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05 พบว่ามีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และมีอิทธิพลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ แต่พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ตัวกำหนด (ค่า R Square) มีค่าที่ต่ำ ซึ่งแสดงว่าผลจากความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) ไปสู่การออมยังต่ำ หมายความว่าพนักงานของบริษัทไทยคุณ สตีล จำกัด ยังไม่มีความรู้ทางการเงินมากพอ โดยผลได้สมการถดถอยมาตรฐานของบัณฑิตด้านอัตราผลตอบแทนกับการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณจำแนกตามค่าเฉลี่ย คือ $Y = 2.64 + (0.16 X_1)$ สมการถดถอยมาตรฐานของบัณฑิตด้านเศรษฐกิจกับการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณจำแนกตามค่าเฉลี่ย คือ $Y = 1.91 + (0.36 X_2)$ และสมการถดถอยมาตรฐานของบัณฑิตด้านทัศนคติในการออมกับการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณจำแนกตามค่าเฉลี่ย คือ $Y = 0.84 + (0.60 X_3)$

คำสำคัญ: ความรู้ทางการเงิน; การออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ

ABSTRACT

This research is about the study of Thai Koon Steel company to savings behavior for pre-retirement planning. The objectives of this study were.

- 1.) To study the saving behavior of Thai Koon Steel company employees.
- 2.) To study the factors of financial literacy influencing on savings behavior for pre-retirement planning of Thai Koon Steel company employee.

This research was a quantitative research using questionnaire as an instrument for data collecting from a sample that consisted of 165 employees of Thai Koon Steel Company, and analyzing by SPSS program. The statistical data that were used for analyzed were frequency and percentage, and the statistic data that was used for hypothesis test to find out the correlation was Multiple Linear Regression.

The research study found that.

- 1.) The saving behavior of a sample of Thai Koon Steel Company employees those were 31-55- year-old married males and females, bachelor's degree holders, taking care of 1-2 family members, working experience more than 10 year, having averaged income 15,000 –

25,000 baht/month and averaged expense 10,000-25,000 baht/month, could have some money for saving even the income and expense were quite similar. They could do the saving more than 6 times/year. The average of saving balance after monthly expense deduction was 5,000 baht/time approximately. Most of them have been saving less than 3 years and total balance is less than 100,000 baht.

2.) The result of hypothesis test of financial literacy influencing on saving behavior for pre-retirement planning indicated that the financial literacy containing of return rate factor, economics factor and saving attitude factor. all of factors use the Multiple Regression to analyze an influenced significantly on preretirement planning at level 0.005. The result showed that Financial Literacy were the most important factor for preretirement planning. But R Square show low results. Therefor the analyzing of factor correlation found low influence rate which indicated that the sample was not interested in retirement which was risky. The result of the Multiple Regression Equation of the return rate factor and the average of the saving behavior for pre-retirement planning was $Y = 2.64 + (0.16 X_1)$, the economics factor and the average of the saving behavior for pre-retirement planning was $Y = 1.91 + (0.36 X_2)$, the saving attitude factor and the average of the saving behavior for pre-retirement planning was $Y = 0.84 + (0.60 X_3)$

Key word: Financial Literacy; Saving behavior for pre-retirement planning

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของไทยที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วง 3 - 4 ทศวรรษที่ผ่านมา ทำให้ประเทศเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงวัย ตั้งแต่ประมาณปี 2543 - 2544 คือ มีประชากรอายุ 60 ปี คิดเป็นสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด ปัจจุบันโครงสร้างประชากรของประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มตัว คือ สัดส่วนผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งประเทศเพิ่มสูงขึ้นกว่าร้อยละ 10 อันเป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์และการบริการสาธารณสุข ซึ่งประชากรสามารถเข้าถึงบริการได้ง่ายและทั่วถึงมากขึ้น ทำให้อัตราการตายของประชากรลดลง และควบคุมอัตราการเกิดได้มากขึ้นผ่านการวางแผนครอบครัว ประกอบกับค่านิยมการครองโสดที่นานขึ้นและไม่นิยมมีบุตรหลังชีวิตสมรส ส่งผลให้อัตราการเกิดลดลง ทำให้สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

การมีอายุยืนยาวมากขึ้นนั้นก็คงเป็นสิ่งที่ดีถ้าหากอายุยืนขึ้นแต่มีสุขภาพที่แข็งแรงและมีฐานะการเงินที่ดี มีเงินใช้เพียงพอที่ไม่ต้องเป็นภาระหรือต้องพึ่งพาผู้อื่น เพราะสภาพสังคมไทยที่เปลี่ยนแปลงไป จากครอบครัวขยาย (สมาชิกครอบครัวมี ตั้งแต่รุ่นปู่ย่าตายายจนถึงรุ่นหลาน) ไปสู่ครอบครัวเดี่ยว (มีเพียงพ่อ แม่ ลูก) โดยแนวโน้มแต่ละครอบครัวมีลูกน้อยลง ครอบครัวมีลักษณะเป็นครอบครัวเล็กลงตามการเจริญเติบโตของสังคมเมือง ในสังคมไทยในปัจจุบันผู้คนให้ความสนใจหรือใส่ใจกับการวางแผนการเงินเพื่อชีวิตในอนาคต หรือชีวิตหลังเกษียณค่อนข้างน้อย ทำให้การดำเนินชีวิตในลักษณะดังกล่าวของคนไทยในยุคปัจจุบัน มีความเสี่ยงต่อความไม่มั่นคงในชีวิตวัยหลังเกษียณเป็นอย่างมาก ถ้าคนวัยเกษียณมีเงินไม่พอเลี้ยงตัวเองอาจทำให้เกิดภาระหรือผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจได้ในวงกว้าง ดังนั้น การวางแผนการออมหรือการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตเป็นอย่างยิ่งสำหรับคนวัยทำงานในปัจจุบัน

เมื่อกล่าวถึงพฤติกรรมของบุคคลที่ทำการออมเงิน คือ การนำเงินเก็บสะสมไว้มากใช้ในการอุปโภคบริโภค เช่น การใช้จ่ายด้านปัจจัยสี่ สะสมเพื่อใช้เมื่อยามเจ็บป่วยหรือใช้เมื่อยามฉุกเฉิน สะสมเพื่อนำไปลงทุน และสะสมไว้เพื่อความพร้อมก่อนการเกษียณ เป็นต้น ในสภาวะความเป็นจริงความไม่แน่นอนในชีวิตอาจเกิดขึ้นได้ โดยไม่มีใครทราบถึงเหตุการณ์ของอนาคตข้างหน้า ดังนั้นบุคคลทุกคนจึงควรต้องเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับสิ่งที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยการออมจะมีความสัมพันธ์กับรายได้ รายจ่าย/ภาระหนี้สิน โดยเมื่อมีเงินเหลือ แล้วจะสามารถบริหารจัดการเงินเหล่านั้นอย่างเหมาะสมได้อย่างไร จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสนับสนุนให้พนักงาน หันมาสนใจเรื่องการวางแผนทางการเงิน การวางแผนรายรับรายจ่าย หันมาสนใจเรื่องความรู้ทางการเงิน ความรู้ในเรื่องการออม และจงใจให้เกิดการออม ขณะเดียวกันต้องมีการบริหารจัดการให้มีการทำการออมเงินเป็นแผนการสำรองเงินเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในอนาคต หรือทำการออมไว้เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ ซึ่งการออมจะลดความเสี่ยงที่ไม่คาดคิด ลดความไม่แน่นอนที่จะเกิดในอนาคตได้ การบริหารจัดการให้มีการนำเงินออมเหล่านั้นไปลงทุนเพื่อให้เกิดความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์ เงินออมจึงถือเป็นเงินทุนสำคัญต่อการลงทุนของประเทศและเป็นรากฐานและปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการลงทุน ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโต สร้างเสถียรภาพและลดความผันผวนทางเศรษฐกิจ จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อการออม เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ โดยศึกษากลุ่มคนทำงานของ บริษัท ไทยคุณสตีล จำกัด และคาดว่าผลการศึกษานี้จะเป็นประโยชน์ เพื่อนำไปใช้ในการค้นคว้าศึกษาหาความรู้ทางการเงิน การวางแผนการออม และพัฒนาการวางแผนการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท ไทยคุณสตีล จำกัด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อการออมของพนักงาน บริษัท ไทยคุณสตีล จำกัด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ

สมมติฐานของการวิจัย

ความรู้ทางการเงิน มีอิทธิพลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน และพฤติกรรมการออม ที่มีผลต่อการออมของพนักงาน บริษัท ไทยคุณสตีล จำกัด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ

ตัวแปรที่ใช้ในศึกษา

1. ตัวแปรต้น (ตัวแปรอิสระ) คือ ความรู้ทางการเงิน แบ่งออกเป็น 3 ปัจจัย คือ
 - 1.1 ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน
 - 1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
 - 1.3 ปัจจัยด้านทัศนคติในการออม
2. ตัวแปรตาม คือ การออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ

ขอบเขตด้านประชากรการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงาน บริษัท ไทยคุณสตีล จำกัด กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดขนาดของตัวอย่างด้วยการใช้สูตรคำนวณขนาดตัวอย่างของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973, อ้างถึงใน เอกสารประกอบการบรรยาย โดย อาจารย์ ดร.นิติ สันแสนดี วิชา INM6008 วิธีการวิจัยทางธุรกิจสำหรับภาคอุตสาหกรรม หน้า 15) โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 จากจำนวนประชากร 280 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่การวิจัย

พื้นที่การวิจัย คือ บริษัท ไทยคุณสตีล จำกัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท ไทยคุณสตีล จำกัด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ
2. ทราบถึงปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน ที่มีผลต่อการออมของพนักงาน บริษัท ไทยคุณสตีล จำกัด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ

การทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตำราเอกสาร ทั้งแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในงานวิจัยหัวข้อเรื่อง พฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท ไทยคุณสตีล จำกัด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ มีรายละเอียดดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการเกษียณ

(เนษพร นาคสีเหลือง, 2557) การเกษียณอายุ หมายถึง การที่บุคคลออกจากงานที่เคยทำเป็นประจำ ทำให้รายได้ที่เคยได้รับเป็นประจำนั้นหายไป ในขณะที่รายจ่ายยังดำเนินต่อไป ทั้งนี้การเกษียณอายุจะยังขึ้นอยู่กับนโยบายของแต่ละหน่วยงานหรือบริษัท หรือทักษะความสามารถในการทำงานของแต่ละบุคคล

(เพ็ญประภา เบญจวรรณ, 2558) การเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุในด้านต่าง ๆ ทฤษฎี ชวนไชยสิทธิ์ (2555) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตจะพิจารณาจากคุณภาพด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ได้แก่ โภชนาการ สุขภาพอนามัย การศึกษา สภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัย การมีงานทำ ศาสนา จริยธรรม กฎหมาย และปัจจัยด้าน จิตวิทยา ดังนั้น การเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุควรเริ่มกระทำตั้งแต่วัยทำงานหรือช่วงวัยกลางคน คือ ช่วงอายุ ระหว่าง 55 – 65 ปี โดยประมาณ ช่วงนี้เรียกว่า Prime of Life หรือช่วงดีเลิศแห่งชีวิต คือ ไม่แก่เกินไป ยังคงมีความเป็นหนุ่ม เป็นสาว จึงเป็นช่วงที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการเตรียมตัวก่อนการเกษียณอายุทำงาน ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน ดังนี้ 1.การเตรียมตัวด้านจิตใจ 2.การเตรียมตัวด้านร่างกาย 3.การเตรียมตัวด้านทรัพย์สินเงินทอง 4.การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง 5.การเตรียมตัวด้านสัมพันธภาพในครอบครัว 6.การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย

แนวคิดเกี่ยวกับการออมเงิน

(ศิริรัตน์ ศรีพนม, 2559) กล่าวถึงเรื่องการออม โดยให้ความหมายของเงินออมไว้ว่ารายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนซึ่งเหลืออยู่ โดยส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยออกไปนี้เรียกว่าเงินออม โดยทั่วไปการออมจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีรายได้มากกว่าการใช้จ่ายของเขา

ทางที่จะเพิ่มเงินออมให้แก่บุคคล อาจทำได้โดยการพยายามหาทางเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น ด้วยการ
ทำงานมากขึ้นใช้เวลาว่างในการหารายได้พิเศษ หรือปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพมีรายได้
สูงขึ้น เป็นต้น นอกจากนั้นควรลดรายจ่ายลงด้วยการรู้จักใช้จ่ายที่จำเป็นและเหมาะสมก็จะทำให้มีการ
ออมเกิดขึ้นได้เหมือนกัน

(บุญรุ่ง จันทรินาค, 26 พ.ย. 2554) เงินออม หมายถึง ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ หรือที่
กันเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในการบริโภคและอุปโภคในปัจจุบัน โดยมีจุดประสงค์เพื่อเก็บไว้ใช้จ่าย
ในอนาคต เช่น ในยามป่วยไข้ เมื่อเกษียณหรือนำเงินออมลงทุน เป็นต้น ถ้าเก็บไว้กับตัวเองเฉย ๆ
หรือเก็บใส่ตู้หีกรักไว้ เงินจำนวนนี้จะไม่หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจจนกว่าจะได้มีการนำมาใช้
จ่ายเกิดขึ้น การเก็บเงินในลักษณะนี้เรียกว่า "Hoarding" เงินออมไม่จำเป็นต้องถูกเก็บไว้เฉย ๆ
ในรูป Hoarding เสมอไป เพราะนอกจากจะไม่ให้ประโยชน์นอกเลยแล้วยังอาจจะขาดทุนอีกด้วย
ในภาวะเงินเฟ้อ เงินที่เก็บอยู่เฉย ๆ จะมีค่าลดน้อยลงไปทุกที เมื่อราคาของสินค้าและบริการสูง
อยู่ตลอดเวลา อำนาจของเงินจะลดลงเรื่อย ๆ เป็นอัตราส่วนกลับกับอัตราเงินเฟ้อ เมื่อรายได้
มากกว่ารายจ่ายและมีเงินออมจึงไม่นิยมเก็บใส่หีกรักไว้ หรือเก็บใส่ไว้ได้หมอนอีกต่อไป แต่
หาทางทำให้เงินออมนั้นเกิดประโยชน์ อาจจะด้วยการนำไปฝากไว้กับสถาบันการเงิน ผู้ฝากเงิน
จะได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย และสถาบันการเงินที่รับฝากเงินจะนำเงินนั้นไปให้ผู้ลงทุน
หรือผู้บริโภคต่อไป บางครั้งจึงเรียกการนำเงินออมไปฝากสถาบันการเงินว่า เป็นการลงทุน
ทางอ้อม ในบางกรณีผู้ที่มีเงินออมอาจจะทำการลงทุนเพื่อประกอบธุรกิจเองก็ได้ ในกรณีนี้ถือเป็น
การลงทุนทางตรง

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ทางการเงิน

ความรู้ทางการเงิน หมายถึง ชุดทักษะและความรู้ที่ช่วยให้ปัจเจกสามารถจัดการทรัพยากร
ทางการเงินของตนเองทั้งหมดได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีข้อมูลครบถ้วนตั้งแต่เรื่องการหารายได้
การออม การลงทุน การจัดทำงบประมาณรายรับรายจ่าย การจัดการหนี้ และการวางแผนทางการเงิน
(สฤณี อาชวานันทกุล, 2556) หรือความรู้ความเข้าใจพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์และทางการเงิน
ประกอบด้วย ความรู้ด้านดอกเบี้ย ความรู้ด้านเงินเฟ้อ และความรู้ด้านความเสี่ยง ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่
ส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเงิน (อรุณี นุสสิทธิ, 2557)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยหัวข้อเรื่องพฤติกรรมทางการเงินของพนักงาน บริษัท ไทยคุณสตีล จำกัด เพื่อ
เตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Study) โดยการวิจัยใช้

แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น โดยการกำหนดวัตถุประสงค์และการตั้งสมมุติฐานเพื่อทดสอบ ผู้ศึกษาวิจัยได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง ตามขั้นตอนดังนี้ คือ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยใช้สูตรในการคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสูตรยามาเน่ (Taro Yamane, 1973, โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 จากจำนวนประชากร 280 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน ซึ่งในการเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม หัวข้อการวิจัย จะทำการสุ่มตัวอย่างเพื่อการตอบแบบสอบถามจากพนักงานในบริษัท ไทยคุณสตีล จำกัด จนได้จำนวนครบ 165 คน

มีวิธีการสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาวิจัยได้ค้นคว้า ข้อมูลจาก ตำรา เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อรวบรวมข้อมูล และรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ แบบสอบถาม โดยให้เนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
2. นำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ โดยเขียนข้อความคำถามต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหัวข้อและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมทั้งแนะนำและแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความเชี่ยวชาญจำนวน 3-5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording)
4. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไข(กรณีมีการแก้ไข) แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง หรือแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ซึ่งจะคัดเลือกคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป โดยในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาวิจัยได้ทำการแก้ไขทุกข้อคำถามในแบบสอบถามกับผู้เชี่ยวชาญจนได้ ค่า IOC เท่ากับ 1.0 ในทุกข้อคำถาม
6. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว จำนวน 165 ชุดไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 ชุด มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์
2. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์แล้วมาลงรหัส (Coding) เพื่อทำการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิธีทางสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออมของพนักงาน บริษัท ไทยยูเนี่ยน จำกัด ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2.3 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ด้านข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ Multiple regression เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการศึกษาวิจัย

1. พฤติกรรมการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณของกลุ่มตัวอย่าง

จากการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำนวน 165 คน ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปจากปัจจัยส่วนบุคคล และพฤติกรรมการออม ได้ดังนี้

เพศ กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้ ครอบคลุมทั้งเพศชายและหญิง ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน เพื่อให้ข้อมูลมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น ได้กลุ่มตัวอย่างเป็น เพศหญิง 84 คน คิดเป็นร้อยละ 50.9 และเพศชาย 81 คน คิดเป็นร้อยละ 49.1

อายุ กลุ่มตัวอย่างมีอายุตามช่วงอายุงาน ซึ่งในภาคเอกชนตามกฎหมายแรงงานที่กำหนดช่วงอายุ 18-55 ปี ในกลุ่มตัวอย่างช่วงอายุ 31-55 ปีมากที่สุด มีจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 61.2 ในช่วงอายุ 20-30 ปี มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 ในช่วงอายุมากกว่า 55 ปี มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 และที่น้อยที่สุดคือ ช่วงอายุน้อยกว่า 20 ปี มีจำนวนเพียง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

สถานภาพสมรส กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สมรสแล้ว จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2 มีสถานภาพโสด จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 และกลุ่มตัวอย่างส่วนน้อยที่มีสถานภาพหม้าย หย่าร้างและแยกทาง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

ระดับการศึกษา ร้อยละ 58.2 ของกลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาระดับปริญญาตรีที่จำนวน 96 คน รองลงมาจบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 40 ที่จำนวน 66 คน และกลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีเพียงร้อยละ 1.8 ที่จำนวน 3 คนซึ่งน้อยที่สุดของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

จำนวนสมาชิกในครอบครัว (ที่อยู่ภายใต้การดูแล) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในความดูแล 1 ถึง 2 คน ที่จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8 รองลงมามีจำนวนสมาชิก

ที่อยู่ในความดูแล 3-5 คน ที่จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 ที่ไม่มีสมาชิกในความดูแล 28 คน คิดเป็นร้อยละ 17 และน้อยที่สุดที่มีสมาชิกตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป ที่จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

ประสบการณ์ทำงาน (ตั้งแต่เริ่มต้นทำงานจนถึงปัจจุบัน) จากกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 รองลงมาประสบการณ์ทำงาน 5-10 ปี มีจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 ถัดมาคือมีประสบการณ์ทำงาน 3-5 ปี มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 และที่น้อยที่สุดคือมีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 3 ปี มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ 15,000 ถึง 25,000 บาท มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 52.1 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ 25,001 ถึง 40,000 บาทและมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 15,000 บาท ที่มีจำนวนเท่ากันที่ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 16.4 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 60,000 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 และน้อยที่สุดมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 ถึง 60,000 บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

รายจ่าย / ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน จากกลุ่มตัวอย่างที่มีภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,000 ถึง 25,000 บาท มีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 69.1 น้อยกว่า 10,000 บาท มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 มีภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 25,001 ถึง 40,000 บาท มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 มีภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 40,001 ถึง 60,000 บาท มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 และน้อยที่สุดที่มีภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 60,000 บาท มีจำนวนเพียง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนในระดับใกล้เคียงกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แต่ยังมีเงินคงเหลือจากค่าใช้จ่ายที่สามารถนำไปออมได้ จากกลุ่มตัวอย่างที่มากที่สุดของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อยู่ระหว่าง 15,000 ถึง 25,000 บาท แต่กลุ่มตัวอย่างมากที่สุดที่มีภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน อยู่ระหว่าง 10,000 ถึง 25,000 บาท

2. พฤติกรรมการออม

การศึกษาพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่างส่งผลถึงปริมาณการออม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ความถี่ในการออมต่อปี, หลังหักค่าใช้จ่ายและภาระหนี้สิน มีเงินเหลือสำหรับการออมต่อครั้งโดยเฉลี่ยเท่าไร, ทำการออมมาแล้วเป็นระยะเวลาเท่าไร และ ปริมาณจำนวนทรัพย์สินจากการออมที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน โดยประมาณ สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ความถี่ในการออมต่อปี กลุ่มตัวอย่างที่มากที่สุดที่มีความถี่ในการออมมากกว่า 6 ครั้งต่อปี มีจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 รองลงมาคือความถี่ในการออม 1 ถึง 2 ครั้งต่อปี มีจำนวน 38

คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 ถัดไปคือความถี่ในการออม 3 ถึง 4 ครั้งต่อปี มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 20.6 และน้อยสุดคือความถี่ในการออม 5 ถึง 6 ครั้งต่อปี มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

หลังหักค่าใช้จ่ายและภาระหนี้สิน มีเงินเหลือสำหรับการออมต่อครั้งโดยเฉลี่ย จากกลุ่มตัวอย่างมากถึงร้อยละ 68.5 ที่มีเงินเหลือสำหรับการออมต่อครั้งโดยเฉลี่ยน้อยกว่า 5,000 บาท มีจำนวน 113 คน รองลงมาคือเงินออมโดยเฉลี่ยระหว่าง 5,000 ถึง 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.8 มีจำนวน 41 คน มีเงินออมโดยเฉลี่ยระหว่าง 15,001 ถึง 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.2 มีจำนวน 7 คน มีเงินออมโดยเฉลี่ยระหว่าง 25,001 ถึง 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.8 มีจำนวน 3 คน และน้อยสุดมีเงินออมโดยเฉลี่ยมากกว่า 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.6 ที่จำนวน 1 คน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

การออมมาแล้วเป็นระยะเวลา จากกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดที่ทำการออมมาแล้วเป็นระยะเวลาน้อยกว่า 3 ปี มีจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 ถัดไปคือทำการออมมาแล้วที่ระยะเวลาระหว่าง 3 ถึง 5 ปี มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 ทำการออมมาแล้วที่ระยะเวลามากกว่า 10 ปี มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 และที่น้อยสุดคือทำการออมมาแล้วที่ระยะเวลา 5 ถึง 10 ปี มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ปริมาณจำนวนทรัพย์สินจากการออมที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน โดยประมาณ จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า ทรัพย์สินจากการออมที่น้อยกว่า 100,000 บาทนั้นมากที่สุดที่ร้อยละ 58.8 มีจำนวน 97 คน รองลงมาคือ ปริมาณทรัพย์สินที่อยู่ระหว่าง 100,000 ถึง 500,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.8 มีจำนวน 59 คน ถัดมาที่ปริมาณทรัพย์สินที่อยู่ระหว่าง 500,001 ถึง 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.6 มีจำนวน 6 คน และน้อยสุดมีปริมาณทรัพย์สินที่มากกว่า 1,000,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.8 มีจำนวน 3 คน ของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด

3. ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้น (Linear Regression Analysis) แบบ Enter Multiple Regression เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ได้จากการจัดกลุ่ม โดยการศึกษาพฤติกรรมการออมของพนักงาน บริษัท ไทยคุนสตีล จำกัด เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ ได้วิเคราะห์ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยแบ่งปัจจัยออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านทัศนคติในการออม ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนและการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ

ผลการศึกษา พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ตัวกำหนด (R Square) สูงสุดเท่ากับ 0.03 แสดงว่าปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนสามารถอธิบายได้ถึงการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณได้ร้อยละ 3.00 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 97.00 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่น

การทดสอบที่กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นั้น ผลจากการทดสอบพบว่า ได้ค่า Sig. เท่ากับ 0.03 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ แสดงว่าปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนมีอิทธิพลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยผลได้ผลสมการถดถอยมาตรฐานของปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนกับการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณจำแนกตามค่าเฉลี่ย คือ $Y = 2.64 + (0.16 X_1)$

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ

ผลการศึกษา พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ตัวกำหนด (R Square) สูงสุดเท่ากับ 0.12 แสดงว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจสามารถอธิบายได้ถึงการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ ได้ร้อยละ 12.00 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 88.00 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่น

การทดสอบที่กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นั้น ผลจากการทดสอบพบว่า ได้ค่า Sig. เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ แสดงว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยได้ผลสมการถดถอยมาตรฐานของปัจจัยด้านเศรษฐกิจกับการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณจำแนกตามค่าเฉลี่ย คือ $Y = 1.91 + (0.36 X_2)$

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติในการออมและการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ

ผลการศึกษา พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ตัวกำหนด (R Square) สูงสุดเท่ากับ 0.20 แสดงว่าปัจจัยด้านทัศนคติในการออมสามารถอธิบายได้ถึงการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ ได้ร้อยละ 20.00 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 80.00 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่น

การทดสอบที่กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นั้น ผลจากการทดสอบพบว่า ได้ค่า Sig. เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่กำหนดไว้ แสดงว่าปัจจัยด้านทัศนคติในการออมมีอิทธิพลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยได้ผลสมการถดถอยมาตรฐานของปัจจัยด้านทัศนคติในการออมกับการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณจำแนกตามค่าเฉลี่ย คือ $Y = 0.84 + (0.60 X_3)$

อภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผล พฤติกรรมการออมของกลุ่มพนักงานตัวอย่างของบริษัทไทยคูณ จำกัด พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชายและเพศหญิง ที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 31 - 55 ปี มีสถานะสมรสแล้ว พนักงานส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องอยู่ภายใต้การดูแลส่วนใหญ่ 1 - 2 คน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ 15,000 ถึง 25,000 บาท และมีรายจ่าย/ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน ระหว่าง 10,000 ถึง 25,000 บาท กลุ่มพนักงานตัวอย่างมีรายจ่าย/ภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือนในระดับใกล้เคียงกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน แต่ยังมีเงินคงเหลือจากค่าใช้จ่ายที่สามารถนำไปออมได้ โดยพฤติกรรมการออมของกลุ่มพนักงานตัวอย่างของบริษัท ไทยคูณสตีล จำกัด ส่วนใหญ่มีความถี่ในการออมมากกว่า 6 ครั้งต่อปี หลังหักค่าใช้จ่าย และภาระหนี้สินมีเงินเหลือสำหรับการออมต่อครั้งโดยเฉลี่ยไม่เกิน 5,000 บาท ส่วนใหญ่เก็บออมมาเป็นระยะเวลาน้อยกว่า 3 ปี จำนวนทรัพย์สินจากการออมที่มีอยู่ของกลุ่มพนักงานตัวอย่างต่อคนพบว่า มีน้อยกว่า 100,000 บาท ซึ่งมีความสอดคล้องใกล้เคียงกับงานวิจัยของ อนงนาฏ ศุภกิจวิชกุล (2558) พบว่า พฤติกรรมการออมก่อนเกษียณอายุมีความสัมพันธ์กับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุตร บุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบ ประเภทของบุคลากร หน่วยงานที่สังกัด รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน และสอดคล้องใกล้เคียงกับงานวิจัยของ เนษพร นาคสีเหลือง (2557) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความถี่ในการออมต่อปีมากกว่า 4 ครั้ง ขึ้นไป และเฉลี่ยมีจำนวนการออมต่อเดือน ๗ ละ 5,000 บาท และมีระยะเวลาในการออมนาน 1-6 ปี และสอดคล้องใกล้เคียงกับงานวิจัยของชานีเยฮ์ ช่างวัฒนากุล (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนจังหวัดสตูล ที่พบว่า ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001 - 30,000 บาท มีรายจ่ายต่อเดือนระหว่าง 10,001 - 30,000 บาท มีภาระหนี้สินน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการออมเงินต่อครั้งน้อยกว่า 10,000 บาท

2. ด้านความรู้ทางการเงิน มีอิทธิพลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ พบว่า โดยสุดท้ายแล้วการทบทวนรายงานด้านการวิจัยต่าง ๆ พบว่า ความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) คือตัวที่สำคัญสุดต่อความพร้อมก่อนการเกษียณ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของ Hallman & Rosenbloom (2000) ได้กล่าวว่าการวางแผนการเงินส่วนบุคคล คือการกำหนดแผนการเงินรวมที่สอดคล้องและนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินของแต่ละบุคคล ซึ่งประเทศไทยมีสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้มีชีวิตในบั้นปลายหลังจากการเกษียณอายุอย่างมีความสุข

ตามอัตภาพจึงเป็นเรื่องของปัจเจกบุคคลซึ่งแต่ละคนจะต้องมีการวางแผนทางการเงินเป็นอย่างดีเพื่อให้มีเงินสำหรับใช้ในวัยเกษียณอย่างเพียงพอ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับพนักงานในองค์กร จากผลการศึกษาวิจัย เมื่อวิเคราะห์ค่าอิทธิพลด้านปัจจัยของตัวแปร พบว่าค่าอิทธิพลน้อยมาก แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายที่นำมาทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ อาจยังไม่เข้าใจเรื่องความรู้ทางการเงินมากพอ ส่งผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ ซึ่งเป็นอันตราย จำเป็นต้องส่งเสริมด้านนี้ในระบบองค์กร ให้เกิดการรับรู้ เกิดความเข้าใจถึงเรื่องของการเกษียณ การออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ ให้เกิดการรับรู้ด้านการออม ด้านการวางแผนการเงิน ด้านทักษะความรู้ทางการเงิน

2. พนักงานยังมีความรู้ทางการเงินไม่มากพอในการวางแผนทางการเงิน การออมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณ ดังนั้น ผู้ประกอบการ/ เจ้าของบริษัท ควรผลักดันนโยบายให้มีการส่งเสริมการให้ความรู้เรื่องการออม การวางแผนทางการเงิน เช่น การจัดอบรมเรื่องความรู้ทางการเงิน การอบรมเรื่องการออมเงินให้แก่พนักงานในองค์กร เพื่อให้เกิดการออมและการวางแผนทางการเงินที่ยั่งยืน แผนทางการเงินมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับแต่ละบุคคล เนื่องจากเหตุผล ที่ทำให้เกิดความมั่นคงในชีวิต การวางแผนทางการเงินที่ครอบคลุมกิจกรรมทางการเงินทั้งหมดที่เกี่ยวข้องของแต่ละบุคคล เรียกว่า Comprehensive Financial Planning การวางแผนเพื่อวัยเกษียณที่ดีจะช่วยให้มีชีวิตในบั้นปลายภายหลังเกษียณจากการทำงานได้อย่างมีความสุข มีทรัพย์สินเงินทองเพียงพอตามอัตภาพสำหรับการใช้จ่ายในแต่ละเดือน

3. ผู้ประกอบการ/ เจ้าของบริษัท ควรแนะนำหรือหาสถาบันทางการเงินมาเสนอแบบผลิตภัณฑ์ที่สามารถตอบสนองความต้องการของพนักงานในองค์กร เพื่อให้พนักงานรู้ถึงความสำคัญในการบริหารจัดการการเงิน และช่วยให้พนักงานมีทักษะและความรู้ที่สามารถจัดการทรัพยากรทางการเงินของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เตรียมพร้อมเพื่ออนาคตที่ดีขึ้น เพราะชีวิตคือการวางแผน และหนึ่งในนั้น คือ การวางแผนทางการเงินในด้านต่าง ๆ ซึ่งหากไม่มีความรู้ทางการเงินอาจจะทำให้เราวางแผนโดยมองผลลัพธ์ที่สูงเกินจริง วางแผนการเงินแบบไหนถึงจะทำให้เกษียณอย่างมีความสุขและมีพอกินพอใช้ไม่เดือดร้อนใคร

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเพิ่มเติมดังนี้

1. ในการศึกษาครั้งนี้จำกัดเฉพาะพนักงานของบริษัท ไทยคุณสตีล จำกัด เท่านั้น ดังนั้นควรมีการกระจายกลุ่มตัวอย่างไปยังองค์กรหรือบริษัทอื่นด้วยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่แตกต่างและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาประเด็นปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจ เพื่อให้เกิดการสร้างพฤติกรรมการออมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสร้างวินัยและส่งเสริมให้เกิดการออม การวางแผนทางการเงินที่เหมาะสม จนเงินออมจำนวนนั้นสามารถเป็นเงินที่เพียงพอไว้ใช้จ่ายในยามเกษียณแบบไม่มีผลกระทบ
3. ควรเพิ่มการออกแบบสอบถาม โดยมีโจทย์คำถามและคำตอบ ให้กลุ่มเป้าหมายได้ตอบคำถาม เพื่อประเมินทักษะและความรู้ด้านการเกษียณ ด้านการออม ด้านการวางแผนการเงิน ด้านทักษะความรู้ทางการเงิน และการลงทุน เพื่อทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำการศึกษาวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- ความรู้เรื่องทางการเงิน สืบค้นจาก <https://thaipublica.org/2013/06/financial-literacy-1/>
- วางแผนการเงิน สืบค้นจาก <https://www.set.or.th/set/financialplanning/glossary.do?contentId=10>
- การลงทุน สืบค้นจาก http://www2.fpo.go.th/S-I/Source/Training/training3/training3_2/training3_2_1.htm
- ความหมายของการเกษียณอายุ การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุ (เพ็ญประภา เบญจวรรณ, 2558)
- ความหมายของการเกษียณอายุ ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ (เนษพร นาคสีเหลือง, 2557)
- ความหมายของการออม <http://meaw-intimatefriend.blogspot.com/2009/10/blog-post.html>
- ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจันทบุรี จำกัด (ศิริรัตน์ ศรีพนม, 2559)
- ความหมายของการออม (บุญรุ่ง จันทร์นาค, 26 พ.ย. 2554) สืบค้นจาก <https://www.sites.google.com/site/boonrung02/home/hnwy-thi-3-kar-xxm>
- การออมเงินและการลงทุน สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/economicnatchanan123/bth-thi1kar-cadsrr-thraphykr/bth-thi2sersthkic-phx-pheiyng>
- ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สมบูรณ์ <http://www2.fpo.go.th/S-I/Source/ECO/ECO4.htm>
- ทฤษฎี Maslow (ศิริธยา อิศรภักดี, 2558) สืบค้นจาก <http://www.set.or.th/education>
- ความหมายของความรู้ทางการเงิน (สฤณี อาชวานันทกุล, 2556) สืบค้นจาก <https://thaipublica.org/2013/06/financial-literacy-1>
- แนวคิดทฤษฎีการวางแผนการเงินส่วนบุคคล (กรณิกา วาระวิชะนี, 2560)